

Fortegnelse over de indsamlede Insekter

af

W. Lundbeck.

Sommerfuglene ere bestemte af Hr. Bang-Haas i Blazewits Dresden. Mallophager og Podurer ere bestemte af Hr. Museumsinspektør, Dr. phil. Fr. Meinert.

Efter at have modtaget til Bearbejdelse det betydelige Materiale af Insekter, som af Cand. Deichmann er indsamlet paa Østkysten af Grønland, skal jeg i det følgende give en Fortegnelse over de i disse Indsamlinger indeholdte Arter. Først maa jeg dog forudskikke nogle Bemærkninger. Cand. Deichmann var som Entomolog med paa den østgrønlandske Expedition i 1891—92, og han indsamlede og hjembragte et meget betydeligt og overordentlig vel konserveret Materiale, et Materiale, der kan afgive Basis for den første, virkelige Bearbejdelse af Østgrønlands Insektfauna, og som især har sin store Interesse til Sammenligning med det allerede tidligere paa Vestkysten indsamlede, saaledes at det nu er muligt at danne sig et temmelig fuldstændigt Billede af Grønlands Insektfauna baade paa Vest- og Østkysten. Det har ved denne Expedition slaaende vist sig, af hvor stor Betydning det er for de entomologiske Indsamlinger, at der mellem en Expeditions Zoologer er en speciel Entomolog; thi tidligere Expeditioner, der have foretaget Indsamlinger paa Grønlands Østkyst, have, hvad der vil blive klart af det følgende, saa godt som intet entomologisk Udbytte faaet. Insekterne kræve for største Delen en speciel Behandling, og en Samler, der ikke er speciel Entomolog, vil dels i Almindelighed ikke kunne samle ret mange Insekter, og dels vil det indsamlede Materiale ved simpel Opbevaring i

Spiritus for en stor Del være ubrugeligt til systematisk Bearbejdelse. Det er ikke hermed min Mening helt at afskrække fremtidige Expeditioner fra at samle Insekter, hvis Forholdene ikke tillade at behandle disse med ønskelig Omhu, thi dels er et Materiale indsamlet i Spiritus jo altid bedre end slet intet, og dels taale visse Insekter, navnlig *Coleopterer* og *Hymenopterer* meget vel at opbevares i Spiritus, men hvor Forholdene tillade det, maa man altid hellere indsamle et mindre, men omhyggeligt konserveret Materiale, end samle massevis ind i Spiritus.

Man vil i nærværende Fortegnelse, navnlig for *Hymenopterernes* og *Dipterernes* Vedkommende, finde Bestemmelsen noget mangelfuld, Grundene til denne Ulempe ville blive nævnede i det følgende. Trods denne Mangel turde Fortegnelsen dog have sin store Interesse, idet det behandlede Materiale er det første, der paa Grønlands Østkyst er indsamlet af en Entomolog og derfor det første af nogen Betydning, og som, saavidt man kan dømme, giver et temmelig fyldigt Billede af den østgrønlandske Insektfauna. Selvfølgelig vil der dog endnu være meget nyt af Insekternes Klasse at finde paa Østkysten, navnlig af Smaaformer, særlig skal jeg nævne de nematocere Fluer som den Gruppe, der synes svagest repræsenteret i Indsamlingerne, og af hvilken der er Grund til at vente, at der findes adskilligt flere; ogsaa Billerne ere uden Tvivl, paa begunstigede Localiteter, repræsenterede ved flere Arter.

Af Insekter fra Østgrønland er der tidligere kun omtalt meget lidt. I Scoresby's Rejser¹⁾ omtales nogle faa, navnlig *Lepidoptera*; i «Die zweite deutsche Nordpolarfahrt» opregner Gerstæcker tre *Hymenoptera* og fire *Diptera* foruden nogle *Lepidoptera*. Endelig blev der under Nordenskiöld's Expedition i 1883 samlet nogle Insekter paa Østkysten, men af disse ere

¹⁾ W. Scoresby: Journal of a voyage to the Northern Whale Fishery including researches and discoveries on the eastern coast of Greenland, made in the summer of 1822, in the ship Baffin of Liverpool. 1823 p. 423—28.

kun *Lepidopterer* og *Hymenopterer* publicerede¹⁾, og der omtales der kun een *Hymenoptér* fra Østgrønland foruden nogle *Lepidoptera*. Cand. Deichmann's Indsamlinger indeholde derimod over 100 Arter; ligesom paa Vestkysten er den dominerende Orden *Diptera*, dernæst *Hymenoptera*.

Cand. Deichmann's Indsamlinger foretoges næsten alle paa c. 70 $\frac{1}{2}$ ° N.B., og de i det følgende nævnede Lokalteter, der ligge temmelig nær ved hinanden, have derfor, naar Bredden ikke er nævnet, denne Beliggenhed.

Coleoptera.

Colymbetes.

C. dolabratus Payk. Af denne paa Vestkysten saa almindelige Form er der ved Hekla Havn taget tre Ex. (Cand. Deichmann) og ved Angmagsalik ét Ex. (Cand. Bay).

Micralymma.

M. brevilingue Schiödt. Af denne ligeledes paa Vestkysten yderst almindelige Art er der taget ét Ex., Hekla Havn.

Coccinella.

C. transversoguttata Falderm. Et Ex. er hjembragt; Arten er almindelig i Vestgrønlands sydlige Del.

Foruden disse af Expeditionen hjembragte tre *Coleopterer* kjendes endnu fra Østgrønland, hjembragte af tidligere Expeditioner følgende Arter:

Hydroporus atriceps Crotch. Taget ved Serketnoua 60°58'N.Br. (P. Eberlin).

Otiorrhynchus arcticus O. Fabr. Sammesteds (P. Eberlin).

Af de i Vestgrønland forekommende 24 Billearter er der saaledes hidtil paa Østkysten kun fundet fem, og mærkelig

¹⁾ Chr. Aurivillius: Grønlands Insektaua. I. *Lepidoptera*, *Hymenoptera*, Bihang til Kgl. Svenska Vet.-Akad. Handl. Band 15. IV. Nr. 1.

nok ikke en eneste *Carab*, en Familie, der ellers gaar højt mod Nord og i Vestgrønland tæller 4 Arter, der alle ere temmelig almindelige. De samme to *Dytisker*, som findes paa Vestkysten, forekomme ogsaa her. *Staphylinerne*, som i Vestgrønland tæller otte Arter, ere her kun repræsenterede ved én, *Micralymma brevilingue*. Af de i Vestgrønland forekommende fire *Curculioner* findes her kun *Otiorrhynchus arcticus*, derimod forekommer den vestgrønlandske *Coccinél* ogsaa her.

Endnu skal jeg nævne tre hjembragte Arter, om hvilke det maa formødes, at de ere bragte derop, nemlig: *Lathridius minutus* L., *Cryptophagus validus* Kraatz og *C. acutangulis* Gyll., af hvilke *Lathridius minutus* dog kjendes fra Vestkysten, hvor den, om end maaske indført, dog nu findes stadig.

Hymenoptera.

Det af *Hymenoptera* hjembragte Materiale er temmelig betydeligt (over 100 *specimina*) og af stor Interesse, men det har endnu langt fra kunnet bestemmes til Art, dels fordi det næsten udelukkende hører til Snyltehvepsenes yderst vanskelige Grupper, og dels fordi de vestgrønlandske *Hymenopterer* endnu ikke ere bearbejdede. De østgrønlandske *Hymenopterer* hører, paa to Arter nær, alle til *Ichneumonidæ*, *Braconidæ* og *Chalcididæ*; de ere altsaa paa de nævnte Undtagelser nær alle Snyltere, nogle ere klækkede af Sommerfuglelarver, navnlig *Dasychira groenlandica*, andre ere klækkede af Fluer.

Apidæ.

Bombus.

B. hyperboreus Schön. Af denne Art er der hjembragt syv Ex. fra Hekla Havn og Jamesons Land, tagne i Juli og August. Den angives ogsaa af Aurivillius l. c. fra Østkysten; formodentlig er det den, som i «Die zweite deutsche Nordpolarfahrt» nævnes som *B. pratorum* og siges at være almindelig.

*Tenthredinidæ.**Nematus.*

N. Sp. (ventralis Dahlb). Et Ex. fra Hekla Havn i Juni.

*Ichneumonidæ.**Ichneumon.*

I. spp. To Arter ere hjembragte, af hvilke den ene formentlig er den paa Vestkysten forekommende *J. Laricæ Curtis*.

Phygadeuon.

Ph. sp. Et større Antal af en af Fluepupper klækket Art.

Cryptus.

C. arcticus Schiödt. Sex Ex. fra Hekla Havn og Jamesons Land, Arten findes ogsaa paa Vestkysten.

Hemiteles.

H. spp. To Arter, den ene i ét, den anden i to Ex. Ogsaa fra Vestkysten kjendes en *Hemiteles*.

Pimpla.

P. sp. En Del Ex. fra Hekla Havn; et af Ex. er klækket af en Argynnispuppe.

Bassus.

B. sp. To Ex. fra Hekla Havn og Hold with Hope. To *Pimpla*- og to *Bassus*-Arter kjendes fra Vestgrønland.

Orthocentrus.

O. sp. Tre Ex. fra Hekla Havn; en *Orthocentrus*-Art nævnes ogsaa fra Vestgrønland.

Tryphon.

T. sp. To Ex. fra Hekla Havn.

Campoplex.

C. spp. Et stort Materiale er hjembragt indeholdende 3—4 Arter.

Et Ex. er klækket af Larven til *Dasychira groenlandica*. Fra Vestgrønland nævnes tre *Campoplex*-Arter.

Limneria.

L. sp. En Del Ex. fra Hekla Havn og Gaaseland.

Mesochorus.

M. sp. To Ex. fra Hekla Havn og Røde Ø.

Plectiscus.

P. sp. Fem Ex. fra Hekla Havn, Gaaselandet og Røde Ø.

Braconidæ.

Microgaster.

M. sp. Sex Ex. fra Hekla Havn og Røde Ø; fra Vestkysten kjendes to *Microgaster*-Arter.

Hormius.

H. sp. En lille *Hormius*-Art er hjembragt i otte Ex. fra Hekla Havn.

Chalcididæ.

Pteromalus (sens. lat.).

Pt. sp. Et enkelt Ex. fra Hekla Havn; fra Vestgrønland kjendes flere Arter.

Lepidoptera.

Bestemte af Hr. Bang-Haas i Blazewitz Dresden.

Raphalocera.

Nymphalidæ.

Argynnis.

A. Chariclea. var. Aretica Zett. I større Antal.

A. Polaris. Han og Hun.

*Papilionidæ.**Colias.*

C. Hecla. Nogle Stykker.

*Heterocera.**Orgyidæ.**Dasychira.*

D. Groenlandica. Nogle *Imagines*, samt Larven meget almindelig.

*Noctuidæ.**Plusia.*

P. Parilis. Et enkelt Ex.

Anarta.

A. Richardsoni. En Del Ex.

A. Kolthoffi Auriv. Et enkelt Ex.

*Geometridæ.**Cidaria.*

C. Polata var. Brülleii. Nogle Ex.

C. Frigidana Gn. Nogle faa Ex.

Eupithecia.

E. Gelidata. En Del Ex.

*Pyralidæ.**Botys.*

B. Torvalis. Ikke faa Ex.

Pempelia.

P. Fusca. Temmelig mange.

*Tortricidæ.**Penthina.*

P. Groenlandicana n. sp. (Bang-Haas). Arten er ny og benævnet af Bang-Haas, men endnu ikke beskrevet.

P. Septentrionana Möschl. Et Par Ex.

*Tineidæ.**Plutella.*

P. Senillela. Nogle faa Ex.

*Pterophorina.**Mimaeseoptilus.*

M. Islandica Staud. En Del Ex.

*Diptera.**Empidæ.**Ramphomyia.*

Rh. nigrita Zett. Af denne temmelig store, smukke Art, som maa være fremtrædende i Østgrønlands Insektauna, er der hjembragt en Snes Ex., saa den synes ikke sjælden; Hekla Havn, Hold with Hope i Juni og navnlig Juli. Den findes ligeledes paa Vestkysten.

Rh. hirtula Zett. Af denne ogsaa i Vestgrønland forekommende Art er der hjembragt en halv Snes Ex. fra Hekla Havn og Hold with Hope tagne i Juli.

*Syrphidæ.**Melanostoma.*

M. sp. (ambigua Fall?). To meget daarligt konserverede Ex. ere hjembragte, Arten vil paa disse næppe kunne bestemmes sikkert.

Syrphus.

S. tarsatus Zett. Af denne paa Vestkysten almindelige Art er der hjembragt en Del Ex. fra Hekla Havn og Gaaseland tagne i Juni og Juli, Individierne ere alle mørke med udvisket Tegning, og ogsaa Underansigtet er temmelig mørkt.

S. topiarius Meig. Et Ex. ved Røde Ø i August; Arten findes ogsaa paa Vestkysten.

Helophilus.

H. groenlandicus O. Fabr. Af denne paa Vestkysten temmelig almindelige Art er der hjembragt fem Ex. fra Hekla Havn og Røde Ø, tagne i Juli og August; den anden vestgrønlandske *Helophilus*-Art, *H. borealis* findes derimod ikke i Indsamlingen.

*Muscidæ.**Tachininæ.**Echinomyia.*

E. ænea Stæg. Denne ogsaa paa Vestkysten forekommende Art er hjembragt i fem Ex. fra Hekla Havn. Den nævnes ligeledes af Gerstäcker l. c.

Tachina.

T. sp. Et enkelt Ex. af en endnu ubestemt *Tachina*-Art; Hekla Havn.

T. sp. Et stort Antal af en anden ubestemt *Tachina*-Art er hjembragt; den snylter i Larven af *Dasychira groenlandica*; Hekla Havn.

Endvidere er hjembragt to Arter af *Tachininer*, hørende til Gruppen med første Bagrandcelle (erste Hinterrandzelle Schiner) stilket, men de have endnu ikke kunnet sikkert bestemmes; begge ere tagne ved Hekla Havn snyltende i Larven af *Dasychira groenlandica*, den ene i temmelig stort Antal.

Der er saaledes nu fra Østgrønland kjendt ikke mindre end fem *Tachininer*, medens der fra Vestgrønland kun kjendes een, nemlig *Echinomyia ænea*. Dette Forhold finder sin Forklaring i to Aarsager. For det første har Cand. Deichmann paa Østkysten havt rigelig Lejlighed til at foretage Klækninger, og paa denne Maade ere alle *Tachininerne* skaffede, paa Vestkysten er der derimod ikke foretaget Klækninger, i alt Fald ikke af *Dasychira*'en, og de enkelte Ex. af *Echinomyia ænea* ere ikke klækkede men fangede; dernæst er *Dasychira groenlandica*, som synes at være den eneste Bærer af de østgrønlandske *Tachininer*,

meget almindelig i Østgrønland, paa Vestkysten er den derimod langt fra saa almindelig, saa det er ikke en Gang sandsynlig, at Vestgrønland har saa mange *Tachininer* som Østgrønland, eller hvis de ere der, hvad jo er muligt, da deres Vært er der, maa de være sjældne.

Sarcophaginæ.

Cynomyia.

C. mortuorum L. Denne paa Vestkysten ikke almindelige Art synes ogsaa paa Østkysten at være sjælden; fire Ex. er hjembragte fra Hekla Havn tagne i Juni og i August. Maaske er det den Gerstäcker l. c. nævner som *C. alpina*.

Muscinæ.

Calliphora.

C. groenlandica Zett. Denne paa Vestkysten overordentlig almindelige Art er ogsaa her almindelig. Den er hjembragt i et stort Antal Ex. fra Hekla Havn og Røde Ø tagne fra Maj til August. Den opføres ligeledes af Gerstäcker l. c.

C. azurea Fall. Denne i Nord- og Mellemeuropa forekommende Art er ikke funden i Vestgrønland. I Østgrønland synes den at være sjælden, der er kun taget ét Ex., en Han, ved Hekla Havn i Juni.

Anthomyinæ.

Af denne store og vanskelige Gruppe af Fluer er der hjembragt et meget betydeligt Materiale (c. 400 Ex.) indeholdende mellem ti og femten Arter. De have imidlertid aldeles endnu ikke kunnet bestemmes, saameget mere som det paa Vestkysten indsamlede Materiale af denne Gruppe heller ikke er færdig bearbejdet endnu. Bearbejdelsen af de herhen hørende Slægter og Arter er en meget vanskelig Sag, især da den af Zetterstedt beskrevne store Mængde af Arter for største Delen ikke kan gjenkjendes, og ogsaa Originalerne i hans Samling befinde sig i megen Forvirring (se P. Stein: Die Anthomyinen der

Fallén-Zetterstedtischen Sammlung. Entom. Nachricht. herausg. von Dr. Karsch. Jahrg. XVIII. Nr. 20—21. p. 321—333). Jeg kan derfor her kun ganske kort angive, hvilke Slægter der ere repræsenterede.

Lasiops.

Denne Slægt er repræsenteret i én eller to Arter; alle Dyrene ere tagne ved Hekla Havn.

Limnophora.

Denne Slægt optræder med vistnok tre Arter; ligesom paa Vestkysten ere disse Arter ogsaa her meget almindelige og ere hjembragte i stort Antal af Individuer.

Hylemyia.

En eller to Arter, den ene er en meget interessant og sandsynlig ubeskrevet Art.

Anthomyia.

Denne store Slægt optræder med c. tre Arter; paa Vestkysten optræder den med et lignende Antal.

Muligvis ere endnu et Par Slægter repræsenterede, og endelig er der hjembragt tre Ex. af en Art hørende til Slægten *Coenosia* eller en nærstaaende Slægt.

Cordylurinae.

Cleigastrea.

Denne Slægt har stor Interesse, idet den paa Østkysten er repræsenteret med tre Arter, af hvilke ingen er identisk med *C. hæmorrhoidalis*, der er den eneste paa Vestkysten forekommende Art.

C. sp. Den ene Art, hvoraf der er en større Række fra Hekla Havn, er en meget smuk Art, med en lignende Vingetegning som *C. ustulata*.

C. sp. Den anden Art, hvoraf haves sex Ex., alle Hanner, er ligeledes en interessant Art, udmærket ved sine store Antenner med knæbøjet Antennebørste, altsaa *affin* til *C. macrocera*.

C. sp. Endelig haves en tredje Art, tre Ex. fra Hekla Havn, alle Hanner.

Scatophaginae.

Fucellia.

F. sp. En Del Ex. af en ogsaa paa Vestkysten forekommende *Fucellia*-Art, der ikke er den almindelige *F. fucorum*.

Scatophaga.

S. littorea Fall. Kun én Han, et lille Ex. fra Røde Ø.

S. squalida Meig. I stort Antal fra Hekla Havn og Cap Steward i August og September.

S. sp. En stor, smuk Art, der enten er *S. villipes* Zett. eller en denne meget nærstaaende Art, haves i stort Antal fra Hekla Havn og Gaaseland tagen i Juni og Juli. Denne interessante Art er ikke funden paa Vestkysten.

Helomyzinae.

Leria.

L. tibialis Zett. To Ex. Han og Hun fra Hekla Havn og Gaaseland i Juli; Arten er almindelig paa Vestkysten.

Ephygdrinæ.

Scatella.

S. stagnalis Fall. En halv Snes Ex. fra Røde Ø i August; Arten er almindelig i Vestgrønland.

S. sp. Et Ex. af en Art med uplettede Vinger fra Gaaseland. Denne Art findes ikke i Vestgrønland.

Agromyzinae.

Agromyza.

A. sp. An *Agromyza*-Art haves i stort Tal fra Hekla Havn

tagen i Juni og Juli. I Vestgrønland findes ligeledes en *Agromyza*-Art.

Phytomyza.

Ph. sp. En *Phytomyza*-Art haves ligeledes i stort Antal fra Hekla Havn, tagen paa samme Tid som foregaaende; fra Vestgrønland kjendes fire *Phytomyza*-Arter.

Phoridae.

Phora.

Ph. sp. Et Ex. af en temmelig stor *Phora*-Art, der ikke er identisk med den vestgrønlandske. Hekla Havn i Marts (Lieut. Ryder).

Mycetophilidae.

Sciara.

Af *Sciaraer* haves et ikke ganske ringe Materiale, der dog næppe indeholder mere end et Par Arter. De vestgrønlandske *Sciaraer* ere endnu ikke bearbejdede.

Erechia.

C. Fungorum De Geer. En Del Ex. fra Hekla Havn, Røde Ø og Gaaseland tagne i Juli. Arten findes ogsaa i Vestgrønland.

Sciophila.

S. apicalis Winn? To Ex. fra Gaaseland i Juli; denne Art er ikke funden i Vestgrønland.

Tipulidae.

Pachyrrhina.

P. sp. Flere Ex. af *Pachyrrhina*-Art fra Hekla Havn, Arten synes ikke at være identisk med *P. histrio*, som findes, men er meget sjælden, paa Vestkysten.

Tipula.

T. arctica Curtis. Synes ligesom i Vestgrønland ogsaa at

være almindelig paa Østkysten, der haves ikke faa Ex. fra Hekla Havn, Hold with Hope, Jamesons Land og Cap Stewart tagne Juli til August. Denne Art er det uden Tvivl, som Gerstäcker l. c. benævner *T. truncorum*.

Rhypholophus.

R. fascipennis Zett. Denne interessante Art, der forekommer i det nordligste Europa og paa de mellemeuropæiske Bjerge, samt paa Island og i Vestgrønland viser sig nu ogsaa at findes paa Østkysten, idet der er taget to Ex., Han og Hun, Gaaseland i Juli.

Goniomyia.

G. sp. En ubeskreven *Goniomyia*-Art, identisk med den i Vestgrønland forekommende. Et Ex. Hekla Havn.

Trichocera.

T. hiemalis L. Denne i Vestgrønland overordentlig almindelige Art, er hjembragt i tre Ex. fra Hekla Havn, Gaaseland og Cap Stewart tagne i Juli og August.

Chironomidaë.

Chironomus.

Et ikke ubetydeligt Materiale er hjembragt indeholdende c. 8 Arter, næsten alle Arterne ere meget smaa Former.

Tanypus.

En eller et Par Arter er hjembragt.

Culicidaë.

Culex.

C. nigripes Zett. Denne paa Vestkysten i saa enorme Mængder forekommende og derfor saa plagsomme Stikmyg er hjembragt i temmelig stort Antal fra Hekla Havn og Gaaseland, tagen i Juli og August.

Hemiptera.

Hemipterernes Orden, der paa Vestkysten tæller fire Arter foruden *Aphider* og *Coccider*, er i Indsamlingen kun repræsenteret af een ægte *Hemipter* og et Par *Coccider*, nemlig:

Capsus.

C. sp. Et Ex. af en *Capsus*-Art, sandsynlig den samme, som forekommer paa Vestkysten.

Coccidæ.

En *Coccus* (*sens. lat.*), hvis omdannede Hunner sidde i Mængde paa Pilegrene, da den kun er hjembragt i denne Tilstand, lader den sig næppe bestemme.

Dorthisia.

D. Chiton Zett. Denne i Vestgrønland almindelige Art er ogsaa funden paa Østkysten, Gaaseland; samt efter Opgivende af Cand. N. Hartz ved Angmagsalik.

Mallophaga.

Bestemte af Museumsinspektør, Dr. phil. Meinert.

Docophorus.

- D. atratus**, var. **ocellatus** N. Paa *Corvus corax*.
- D. communis** N. Paa *Emberiza nivalis*.
- D. melanocephalus** N. Paa *Sterna macrura*.
- D. icterodes** N. Paa *Bernicla leucopsis*.
- D. merguli** D. Paa *Arctica alle*. (Nordhavet.)

Nirmus.

- N. cameratus** Gieb. Paa *Strepsilas interpres*.
- N. phæopi** D. Paa *Charadrius hiaticula*.

Lipeurus.

- L. jejunos** L. Paa *Bernicla leucopsis*.

Ornithobius.

O. goniopleuris D. Paa *Bernicla leucopsis*.

Trinoton.

Tr. conspurcatum N. Paa *Bernicla leucopsis*.

Physostomum.

Ph. nitidissimum N. Paa *Emberiza nivalis*.

Thysanura.

Bestemte af Museumsinspektør, Dr. phil. Meinert.

Smythurus.

S. niger Lubb. En Del Ex.

Isotoma.

I. palustris Tullb. En Del Ex.

I. quadrioculata Tullb. Nogle faa Ex.

Achorutes.

A. humicola O. Fabr. Almindelig; mange Ex. hjembragte.

A. armatus Nic. En Del Ex.

A. ununguiculatus Tullb. Almindelig; mange Ex. hjembragte.

Lipura.

L. ambulans Nic. (O. Fahr.). Ikke faa Ex.